

OKRESNÁ PROKURATÚRA LUČENEC
F. Lehára 12, 984 80 Lučenec 1

Číslo: 2 Pv 267/18/6606-30
EEČ: 2-47-157-2018

Lučenec 26.10.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: áno (od 26.07.2018)

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od presne nezistenej doby, pravdepodobne od januára 2016 do 26.07.2018, v rodinnom dome na XXXXX v Lovinobani, okres Lučenec, kde žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi poškodenou XXXXX, nar. XXXXX, ktorá je ťažko zdravotne postihnutou osobou pripútanou na lôžko z dôvodu ochrnutia, a poškodeným XXXXX, nar. XXXXX, svojej matke XXXXX vulgárne nadával a vulgárne nadával aj svojmu otcovi XXXXX, ktorého v rámci vzájomných fyzických konfliktov napadol tak, že poškodeného udrľ päšťou do nosa, vedrom do tváre, stoličkou po ruke, ktorými útokmi nespôsobil poškodenému zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie,

Okresnému úradu Lučenec, odboru všeobecnej vnútornej správy,

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom podľa § 49 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. e)

Zákona o priestupkoch.

Odôvodnenie:

Obvinený XXXXX je uznesením vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-433/1-VYS-LC-2018 zo dňa 26.07.2018, právoplatným dňa 27.09.2018, trestne stíhaný za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, že od presne nezistenej doby, pravdepodobne od januára 2016 do 26.07.2018, v rodinnom dome na XXXXX v Lovinobani, okres Lučenec, kde žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi poškodenou XXXXX, nar. XXXXX, ktorá je ťažko zdravotne postihnutou osobou pripútanou na lôžko z dôvodu ochrnutia, vyžadujúcou si neustálu opateru, a poškodeným XXXXX, nar. XXXXX, svojej matke XXXXX neustále vulgárne nadával, ponižoval ju tým, že údajne spáva s cigáňmi, že má ísť do ústavu, vyhrážal sa jej, že ju odfotí nahú a fotky zverejní na internete, neustále sa k poškodenej správal arogantne, neuvaril a nepodával jej stravu ani vodu, odmietal dokončiť jej prebaľovanie, pričom keď poškodenú prebaľoval, tak to robil surovým spôsobom tak, aby to poškodenú bolelo, na poškodenú pľul a naznačoval, že ju udrie, vulgárne nadával aj svojmu otcovi XXXXX, ktorého viackrát fyzicky napadol tak, že poškodeného udrel päťou do nosa, vedrom do tváre, stoličkou po ruke, ktorými útokmi spôsobil poškodenému roztrhnutie kože pod ľavým okom o dĺžke cca 2 cm, vybitie dvoch zubov a viaceré modriny a obom poškodeným rodičom sa zároveň vyhrážal, že ich pripraví o rozum a dostane preč z domu.

K vzneseniu obvinenia došlo na podklade oznámenia Okresného úradu Lučenec, odboru všeobecnej vnútornej správy, zo dňa 10.07.2018, ktorým tunajšej prokuratúre postúpil sedem priestupkových spisov vedených na základe oznámení poškodených XXXXX a XXXXX, a výsluchu poškodeného XXXXX vykonaného v priebehu trestného stíhania.

xxx

V priebehu prípravného konania bol zistený skutkový stav na základe nasledovných dôkazných prostriedkov:

Obvinený XXXXX k obvineniu vypovedal, že o matku sa denno-denne dva a pol roka staral, nikam nemohol chodiť, robil stále len po vôli svojej matke. Doma bývalo pravidelne navarené, nie je preto pravdou, že by matka bola hladná. To, že by sa matke vyhrážal, že ju odfotí a dá na internet, videl otec v televízii a vymyslel si to na neho, on nemá ani počítač, ani telefón, nemal by teda ako tieto fotky zverejniť na internete. Matka je rozkazovačný typ osoby, stále ho kritizovala za jedlo alebo pri prebaľovaní. Keď vznikli nezrovnalosti medzi nimi, matka hneď volala políciu. Sám má veľké zdravotné problémy, no napriek tomu matku dvíhal, polohoval, prebaľoval. Celá situácia pôsobila na rodinu ťaživo, psychicky ich vyčerpávala, preto vznikli medzi nimi troma konflikty.

Problémy mal aj s jeho otcom, ktorý ho pravidelne napádal palicou, ktorú používa pri chôdzi. Takto mu otec rozbil nos, rozťal peru, nikde to však nenahlásil. Koreňom hriechu v rodine je práve otec, ktorý vyvoláva spory, keby nebral do ruky palicu a neriešil všetko palicou, tak sa teraz nič nerieši.

Je pravdou, že v minulosti bol postihnutý priestupkovým orgánom a že bol opakovane upozornený, že sa takto nemôže správať k rodičom, postihnutý za obdobné konania bol však aj jeho otec. Je mu ľúto, že celá situácia dospela až do takéhoto štádia, psychicky ani fyzicky už nevládal znášať zo strany rodičov to, že ho urážali, bili a vulgárne mu nadávali, preto občas reagoval tak, že bol k rodičom vulgárny.

Poškodený XXXXX, otec obvineného XXXXX, vypovedal, že v rodinnom dome býval spolu s manželkou a synom, obaja s manželkou sú chorí, pričom manželka je vyše dvoch rokov ochrnutá. Dom v minulosti darovali synovi Jaroslavovi, pričom im, ako rodičom, ostalo právo doživotného bývania. Syn poberá na manželku opatrovateľský príspevok.

Dva až tri roky dozadu začal byť syn XXXXX k nim taký, že po nich kričí, nadáva im, nestará sa o dom ani o okolie, nič doma nerobí, pokiaľ ho požiada, aby niečo urobil, tak syn len kričí, nadáva a ponižuje ich. Jemu sa syn XXXXX vyhráza, že pôjde do basy. Manželke XXXXX rovnako nadáva, že je kurva, že spáva s cigáňmi, snaží sa ich oboch z domu vyhodiť. Dennodenne sa hádajú, začne to pri prebaľovaní a následne to trvá celý deň. Manželku treba umývať a starať sa o ňu, on však nič nerobí, len kričí, pričom on sám na starostlivosť o ženu nestačí. Manželku je potrebné prebaľovať štyrikrát denne. Prebaľovanie syn robí silno, necitlivo, manželku to bolí, keď manželke zle založí vložku, túto to bolí, tak jej vložku vytrhne.

Syn XXXXX ho viackrát napadol, pričom k lekárom nechodí, naposledy ho udrel asi týždeň pred zadržaním, kedy ho napadol stoličkou, následkom čoho spadol na zem. Dôvodom tohto útoku bolo, že syna požiadal, aby išiel prebaľiť manželku. Rovnako sa stalo, že ho udrel päťou do nosa. Syn ho v minulosti udrel aj tak, že mal roztrátené pod okom. Rovnako dôvodom malo byť to, že mal syn niečo urobiť, na čo zareagoval takým spôsobom. V minulosti ho rovnako udrel vedrom po tvári. V novembri alebo decembri 2017 ho syn udrel päťou tak, že mu vybil dva zuby, po čom mu doktorka musela vytrhnúť dva korene. Syn mu pravidelne nadáva, že je červený kokot, hlucháň a darebák.

Napriek tomu, že sa má syn o manželku XXXXX riadne starať, stane sa, že tejto nedá jesť dva tri dni a nedá jej ani napiť vody. Manželku syn necháva v zime a odmieta jej v miestnosti zakúriť. Pravidelne sa im syn obom vyhráza, že ich pripraví o rozum a dostane z domu. Manželke sa vyhráжал, že ju pri prebaľovaní odfotí nahú, následne ju dá na internet.

Poškodená XXXXX, matka obvineného XXXXX, ku skutku uviedla, že v spoločnej domácnosti bývala so svojim manželom Jánom a obvineným synom Jaroslavom. Syn jej bol ustanovený za opatrovníka ÚPSVaRom, za čo poberá opatrovateľský príspevok, nakoľko ona je ležiaca už tri roky, telo má od stehien dole mŕtve, preto vyžaduje 24-hodinovú starostlivosť. Syn robil všetko čo bolo potrebné v domácnosti aj okolo domu, varil, pral, vynášal odpadky, nemohol si ani oddýchnuť. Rúbal a pílił drevo, prebaľoval ju o siedmej ráno, dvanástej, štvrtej a o siedmej večer, umýval ju, naprával jej posteľ, vždy keď syna požiadala o niečo, tak to urobil. Je pravdou, že niekedy zbrkol, čo však pripísala jeho vyčerpanosti. Syn jej nikdy neublížil, nebil ju.

Syn mal problémy s manželom XXXXX, s ktorým sa pravidelne hádali, vulgárne si nadávali a fyzicky sa napádali, čo bolo vzájomné. Stalo sa, že počula buchot a následne prišiel manžel s krvavou tvárou. Rovnako vie o tom, že pri jednom z konfliktov syn vybil manželovi dva zuby, čo vlastne ani neboli zuby, iba také pahýle, doktorka toto ani nepovažovala za zranenie, manželovi netiekla ani krv. Dvadsaťštyrikrát kvôli týmto súbojom volala políciu, niekedy konflikt vyvolal syn XXXXX, inokedy konflikt vyvolal manžel XXXXX. Syn sa jej nikdy nevyhrážal. Čo sa týka kúrenia v izbe, tak syn jej odmietal zakúriť vtedy, keď bolo vonku 30 stupňov.

V čase výsluchu sa poškodená nachádzala v zariadení pre seniorov, pričom uviedla, že doma sa mala lepšie, v zariadení sa dobre o ňu nestarajú. Uviedla, že rada by bola doma so svojim synom, čo je jej najväčšie želanie, aby syna mala pri sebe.

Svedkyňa XXXXX, sestra poškodeného XXXXX, vypovedala, že sprostredkovane od XXXXX vie o útokoch na jeho osobu obvineným XXXXX. Brat jej ukazoval aj modriny na ruke. V čase, kedy svojho brata s rodinou navštevovala doma, tak nespозorovala v domácnosti žiadne nezhody, XXXXX v čase ich návštev nechodil do domu, ignoroval ich. Brat XXXXX alebo jeho manželka XXXXX sa jej nikdy nesťažovali na Jaroslava. Teraz, keď navštevuje brata v domove sociálnych služieb, tak plače, že by Jaroslava pustili, teda chce, aby sa vrátil.

Svedkyňa XXXXX, dcéra poškodených XXXXX a XXXXX, sestra obvineného XXXXX, vypovedala, že spolu s rodinou žije v Novej Bani. Celá vec jej príde zvláštna, nakoľko matka XXXXX je ťažká povaha, veľakrát ju obvinila z krádeže, za hocičo jej vynadala, v dôsledku čoho rodičov navštevovala zriedkavo. Pokiaľ sa brata Jaroslava pýtala, či nepotrebuje pomoc, tak túto odmietol s tým, že všetko zvláda. Od doby ako ostala matka XXXXX nevládna, brat XXXXX v domácnosti varieval, o domácnosť sa staral, kosil, Jaroslavovi sa snažila pomôcť tým, že v dome občas umývala okná, keď bola na návšteve, tak navarila, aby nemusel variť brat XXXXX, rodičov ostrihala, jej manžel kosil a robil okolo domu.

Matka XXXXX bola zlá, napríklad, keď brat XXXXX navaril, jedlo všetkým chutilo, avšak matka to jesť nechcela, čím sa snažila robiť napriek. Pokiaľ obed nebol navarený včas, konkrétne o jednej, tak matka chcela volať políciu s tým, že brat XXXXX ju nechá hladovať. Matka volávala políciu aj v tých prípadoch, ak ju brat neprebalil presne v čase ako mal, pričom ju mal prebaľovať štyrikrát denne. Bola svedkom toho, ako matka kričala, že pozri koľko je hodín, ešte ma neprebalil, čím myslela brata Jaroslava, avšak v tom čase ešte nebola ani mokrá a nebolo potrebné ju prebaľovať. Matka volala na brata Jaroslava políciu vždy, keď sa jej niečo nepáčilo. Nikdy nebola svedkom toho, že by brat XXXXX niekoho udrel, pričom si je istá, že matku neudrel nikdy. Konflikty vznikali pri prebaľovaní, lebo jeden musel matku držať a druhý ju musel umývať, pri čom sa otec XXXXX s bratom Jaroslavom hádali.

Stalo sa aj to, že matku ona umývala, pričom mala zlú náladu a nepáčilo sa jej ako jej dáva ruky, nohy, hlavu, kričala pri tom na ňu, že ju to bolí, že ju doláme, avšak celé to len hrala. Mama sa zvykla tváriť, že je v bezvedomí, čo však len hrala, toto jej uviedli aj ošetrovatelky v zariadení, v ktorom sa teraz matka nachádza, že sa často krát hrá na to, že je v bezvedomí. Celú situáciu v ich rodine sa snažil riešiť aj obecný

úrad. Po tom, ako brata XXXXX zobrali do väzby, nemohli k matke zohnať žiadnu opatrovatelku, nakoľko mama je zlý človek a má zlé meno v dedine. Nakoniec našli riešenie, ktorým bolo umiestnenie jej rodičov do ústavov, čo spočiatku odmietali, avšak nakoniec súhlas s umiestnením dali. Paradoxom je, že rodičia nechceli byť umiestnení v jednom zariadení.

Ku konfliktom medzi otcom a bratom vypovedala, že vie o tom, že aj otec napadol jej brata niekoľkokrát. Pri takomto konflikte jej brat spadol, pričom pri páde narazil do nejakého dáždnika, ktorý udrel otca pod oko, po čom otec krvácal. Vie aj o tom, že jej matka napadla otca päťou do tváre pri tom, ako ju otec prebaľoval, pretože sa to matke zdalo prídlho.

Na záver uviedla, že poškodená XXXXX je síce jej matkou, avšak je to osoba veľmi zlá, panovačná, direktívna, pričom sama má veľký podiel viny na tom, čo sa udialo.

Svedok XXXXX, manžel XXXXX, vypovedal, že jeho svokra XXXXX sa správala spočiatku relatívne v pohode, neskôr však začali zvady a rozbroje, keď prestávala chodiť, čo bolo začiatkom roku 2016. Nakoľko je svokra ležiaca, museli ju prebaľovať manželkin brat XXXXX a otec XXXXX, čo vyvolávalo spory. Pri návštevách videli, že sa situácia v rodine zhoršuje, vzťahy sú čoraz viac napäté. Snažili sa veci riešiť na obecnom úrade, kde im starosta ponúkol zamestnankyňu na opatrovateľské služby, čo však všetci traja odmietli. Vie o tom, že jeho svokra XXXXX pri každej príležitosti volala políciu.

Spory vznikali v rodine napr. z toho dôvodu, že v kuchyni bolo zbytočne zapálené svetlo, ktoré XXXXX vypol, XXXXX ho následne zapol, pričom toto bol dôvod na fyzický konflikt medzi nimi dvoma. Hlavnou príčinou sporu v rodine však bola svokra XXXXX, táto bola veľmi náročná, od Jaroslava a Jána vyžadovala veci, ktoré neboli schopní títo splniť. Sama svokra si určovala čas prebaľovania, pokiaľ to bolo aj o desať minút neskôr, tak volala na políciu. Pokiaľ bol on prítomný pri prebaľovaní, tak svokre sa nikdy nič nepáčilo, stačilo, že bola o dva centimetre mimo stredú postele alebo mala podľa jej názoru zle vankúš, tak bol krik. Svokra bola ťažká, pričom tak XXXXX, ako aj XXXXX mali problém s jej manipuláciou. Vie o tom, že XXXXX v rodine pravidelne varil, avšak svokra odmietala jesť to isté jedlo dva dni po sebe. Vedomosť o tom, že by XXXXX požíval alkohol nemá, vie však, že alkohol požíval svokor XXXXX. Poslednú dobu bol svokor čoraz viac agresívny, chodil o palici, ktorou sa po Jaroslavovi zvykol zaháňať.

Po tom ako XXXXX zavreli, nikto z obce nebol ochotný ísť opatrovať svokru Emíliu z dôvodu jej zlej, konfliktnej povahy. Bol svedkom toho, ako svokra nadávala na jeho ženu, podozrievala ju, že ju obaja chcú pripraviť o majetok, hoci žiadny nemala. Pozná veľa ľudí, ale nikdy nepoznal takého zlého človeka, ako je svokra XXXXX. XXXXX si toto celé nezaslúži.

Svedok XXXXX, starosta obce XXXXX, pri výpovedi uviedol, že rodinu XXXXX dobre pozná, pričom s poškodeným XXXXX v minulosti pracoval, obvinený XXXXX bol jeho podriadený v spoločnosti Lovinit. Obvinený XXXXX podľa jeho vedomosti nepožíva alkohol, vždy bol pracovitý, v poslednej dobe mal však zdravotné problémy a od ľudí z obce vie, že skôr on by potreboval zdravotnú starostlivosť ako poškodená

XXXXX. XXXXX bol taký, že radšej žil pre spoločnosť, bol na úrade a vybavoval veci a o dom sa staral XXXXX. Podľa jeho názoru zdrojom všetkých problémov v rodine bola pani XXXXX, ktorá nikde v minulosti nepracovala, o túto bolo potrebné sa starať, vysluhovať ju a potom ako zaľahla do postele, začali vznikať konflikty.

Do problémov v rodine sa začali zapájať asi v roku 2016, keď začali chodiť na políciu oznámenia, a to predovšetkým pani XXXXX. Spočiatku XXXXX pomoc zo strany obce odmietali. Pani XXXXX je špecifický človek, keď jej nebolo po vôli, napr. keď nedostala včas jesť, alebo nebola včas prebalená, tak hneď vyvolávala na políciu a sťažovala sa, preto po vzatí Jaroslava do väzby nemohli nikoho v dedine nájsť, kto by pani XXXXX opatroval. O konfliktoch medzi XXXXX a XXXXX vie, že tieto vznikali kvôli XXXXX.

Svedkyňa XXXXX, terénna pracovníčka Obecného úradu XXXXX, vo svojej výpovedi uviedla, že prvýkrát prišla do kontaktu s XXXXX v marci 2017, kedy prišiel na úrad informovať sa o možnostiach umiestnenia v domove. Následne si však XXXXX uvedené premyslel a potom s rodinou do kontaktu neprichádzala. Opätovne prišla do kontaktu s rodinou XXXXX koncom marca 2018, kedy malo dôjsť k napadnutiu XXXXX synom XXXXX mal v tom čase monokel pod okom, kedy začala skúmať, čo sa v rodine XXXXX deje. Uvedený problém začala riešiť najprv s dcérami a kontaktovaná bola aj polícia. Situáciu sa snažili riešiť umiestnením pani XXXXX a pána XXXXX do domova, čo však títo odmietali.

Nikdy nebola svedkom fyzického napadnutia v tejto rodine, bola však svedkom toho, ako pani XXXXX osočuje syna, že za všetko môže on, má však vedomosť, že práve pani XXXXX bola konfliktnou osobou, ktorá bola so všetkým nespokojná. Toto jej uviedla aj lekárka, že zo strany XXXXX nebolo pochybenie v starostlivosti o pani XXXXX, táto je však veľmi náročná, so všetkým nespokojná. V čase jej návštev bola domácnosť vždy čistá a o všetko bolo postarané. Bola prítomná aj pri prebaľovaní pani XXXXX, s ktorým nebola pani XXXXX spokojná, lebo ona to potrebuje inak, rovnako pri naprávaní vankúša vznikli problémy, pretože vankúš mal byť inak zahnutý. XXXXX bola veľmi konfliktná, direktívna, panovačná.

Snažila sa nájsť niekoho na opatrovanie v dedine, avšak nikoho nezohnala, keďže každý v dedine vie, čo je pani XXXXX za človek. Z uvedených dôvodov sa o pani XXXXX nechcela starať ani vlastná rodina. Má za to, že ku konfliktom dochádzalo z dôvodu neprimeraných nárokov pani XXXXX, ktoré človek nemohol zvládať.

Zo záverov znaleckého posudku XXXXX z psychodiagnostického vyšetrenia poškodených XXXXX a XXXXX vyplýva, že intelektové schopnosti XXXXX spadajú pod obraz stareckej demencie. Vyšetrovaná udalosť tvorí najvýznamnejšiu tému v jeho prežívaní, t. j. aj v hierarchii jeho životných hodnôt, vzťah s manželkou idealizuje, je značne egocentrický, takmer úplne absentuje sebareflexia (jeho vlastný podiel na vzniknutej situácii). Celkovú úroveň jeho schopnosti prežiť udalosť vnímať, zapamätať si ich, hodnotiť a reprodukovať možno z psychologického hľadiska považovať za deficitnú, v zmysle takmer výlučnej koncentrácie na opateru manželky. Jeho senzorický aparát je narušený (očná vada, výrazná nedoslýchavosť). Mnesticke procesy, funkcie a výkony sú výrazne limitované v oblasti krátkodobej, dlhodobej a epizodickej pamäti. Reprodukcia všeobecných informácií je aj vzhľadom

k vyšetrovanej udalosti zúžená na podmienky a operácie okolo imobilnej manželky a s tým spojené konflikty so synom. Rečový prejav je po stránke pohotovosti a plynulosti so stereotypiami (v súvislosti so zabiehavým myslením a zúženým kontaktom s realitou). Vzhľadom na uvedené môže dochádzať k skresľovaniu výpovedí aj chorobného charakteru, vzhľadom na progredujúci organický proces. XXXXX je starecký, rigidný, jeho vyjadrenia a úsudky sú stereotypné, je ťažšie ovplyvniteľný od svojich zámerov a sformovaných predstáv, princípov a pravidiel, ktorých plnenie rázne, aj fyzickým násilím, presadzuje u svojho syna Jaroslava.

XXXXX je z pohľadu mentálnej úrovne v pásme subnormy, má zúžený kontakt s realitou. V štruktúre osobnosti bola zistená výrazná direktivita, napätosť, starecká mrzutosť, zvýšená nespokojnosť, kritickosť, nedôverčivosť, hnevливость až impulzivita. Je kritická k okoliu vrátane manžela a dcér, robí si výčitky kvôli telefonovaniu na políciu a obviňovaniu svojho syna v posledných rokoch. Jej najväčším záujmom je návrat syna z väzby a jej návrat domov, pri čom uprednostňuje synov záujem pred svojím. Celkovú úroveň jej schopnosti prežiť udalosti vnímať, zapamätať si ich, hodnotiť a reprodukovať možno z psychologického hľadiska považovať za podpriemernú. Vzhľadom na to, že ústrednou témou jej prežívania je návrat jej syna z väzby, možno u nej konštatovať skôr skresľovanie výpovedí v prospech syna. Znalčka zistila bagatelizáciu dlhodobých problémov, kde oznamovateľkou na syna bola hlavne ona sama, ako aj idealizáciu starostlivosti v domácich podmienkach po jej umiestnení do zariadenia pre seniorov. XXXXX je skôr direktívna, nespokojná a kritická, čo mohlo byť vystupňované v posledných rokoch jej odkázanosti na syna, ktorému postupne čoraz viac problematcky „pomáhal“ manžel a mohol byť dôvodom jej naliehavého dožadovania sa zásahu a úpravy vzťahov v rodine zvonka.

Vierohodnosť výpovedí poškodených je znížená ich fyzickým vekom a zhoršeným zdravotným stavom vrátane mentálneho zdravia. Poškodení vo svojich výpovediach neboli ovplyvnení snahou získať nejaký prospech a neboli výraznejšie ovplyvnení inou osobou (hoci vo svojom okolí mohli dostávať nápovede, aby neuspokojivý stav v spolužití riešili radikálnejšie). Psychopatologickým vyšetrením neboli u svedkov zistené sklony k vedomému klamstvu, vymýšľaniu a k zveličovaniu. Na podklade zhoršeného zdravotného stavu poškodených, však mohlo dochádzať k dezinterpretácii správania hlavne ich syna Jaroslava, ale aj manželského partnera, čo sa odráža v rozdielnej optike opisu predmetných situácií poškodenými a obvineným. Rodina žila minimálne od času, kedy sa poškodená XXXXX stala imobilnou, postupne stále hlbšej disharmónii, konfliktoch s prehĺbujúcimi sa vnútornými pocitmi bezmocnosti, smútku, rozčarovania, sebaučítiek a pocitov viny, čo ventilovali navonok vo forme urážok, ponižovania a zosmiešňovania (obvinený) a obviňovania, hnevu, agresie a pod. (poškodení).

Z psychologického hľadiska je potrebné odlíšiť dopad vyšetrovaného správania obvineného na poškodených a dopad faktu jeho väzby a umiestnenia poškodenej XXXXX v zariadení pre seniorov. Poškodení boli traumatizovaní opisovaným správaním sa ich syna, preto hlavne svedkyňa opakovane prvolávala pomoc. V čase psychologického vyšetrenia poškodeného (pred väzbou obvineného) tento vykazoval známky únavy, vyčerpanosti, dekoncentrácie, bezmocnosti, zlosti a agresívne tendencie voči synovi. V čase psychologického vyšetrenia poškodenej (po väzbe syna) a po jej umiestnení v zariadení pre seniorov boli v popredí prežívania ľútosť, zatrpknutosť, nespokojnosť s aktuálnymi podmienkami

a starostlivosťou personálu v zariadení, kým spomienky na starostlivosť jej syna v domácnosti boli výrazne pozitívne, idealizujúce. Priekazné znaky syndrómu týraných osôb u poškodených zistené neboli. U oboch poškodených ide o involučné organické zmeny, u poškodeného XXXXX v pokročilom štádiu, u poškodenej XXXXX hlavne patopsychologické zafarbenie jej prežívania v dôsledku imobility. Obvinený XXXXX evidentne nebol disponovaný ani pripravený na náročnú starostlivosť o imobilnú matku s ďalšími závažnými diagnózami, čo ešte zhoršoval nevhodný, patoplasticky tangovaný prístup XXXXX k synovej starostlivosti o matku.

Zo záverov znaleckého posudku XXXXX z vyšetrenia duševného stavu poškodených XXXXX a XXXXX vyplýva, že XXXXX vzhľadom na zistené duševné ochorenie (demenciu pri Alzheimerovej chorobe) môže mať pod vplyvom tohto ochorenia sklony k nadsadzovaniu ohľadom prežitých, najmä silne emočne sýtených udalostí. Jeho schopnosť vnímať prežité udalosti, zapamätať si ich a následne ich hodnotiť a reprodukovať je s odstupom času vplyvom tohto ochorenia narušená.

U XXXXX skresľovanie výpovedí, ako aj schopnosť vnímať, zapamätať si, hodnotiť a reprodukovať prežité udalosti, nie je chorobne narušená.

Prejavy psychotraumatickej stresovej poruchy a ani inej duševnej poruchy či choroby, ktorá by vznikla v priamej príčinnej súvislosti s konaním obvineného zistené neboli.

Zo znaleckého posudku XXXXX z vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX vyplýva, že znalec nezistil u obvineného duševné ochorenie v pravom zmysle slova, t. j. psychózu. Zistená bola abnormne štruktúrovaná osobnosť s rysmi emočnej lability a impulzivity, čo je z psychiatrického aj forénzneho hľadiska považované za trvalú poruchu osobnosti nevyžadujúcu liečbu, neznižujúcu ovládacie ani rozpoznávacie schopnosti. Znalec u obvineného zistil abúzus alkoholu bez znakov závislosti. Agresívne správanie obvineného vychádza z jeho osobnostných rysov, svoju rolu však pritom môžu zohrávať aj poškodení. Pobyt obvineného na slobode nepovažuje znalec za nebezpečný a nezistil ani dôvod k uloženiu ochranných opatrení.

Zo záznamu z výkonu sociálnej práce v rodinnom prostredí u XXXXX, vykonaného dňa 09.11.2017 ÚPSVaR Lučenec vyplýva, že šetrenia v rodine sa zúčastnil XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX (neter). XXXXX je poberateľom opatrovateľského príspevku na svoju matku XXXXX. V rámci starostlivosti chodí predpisovať lieky, vybavuje úradne záležitosti, pripravuje stravu a túto matke podáva, poskytuje starostlivosť v úkonoch sebaobsluhy, nasadzuje a vymieňa plienky, umýva celé telo matky v posteli, stará sa o domácnosť. XXXXX k starostlivosti uviedla, že nie je spokojná so stravou a s tým, že nie je kúpaná vo vani, ale umývaná v posteli, chce však ostať v domácom prostredí a odmieta možnosť ísť do zariadenia. Všetci účastníci šetrenia potvrdili, že pomáhajú so starostlivosťou o XXXXX. V domácnosti bolo upratané, vyvetrané, teplo, lôžko XXXXX bolo čisté a upravené. V čase šetrenia sa prejavili nedorozumenia v rodine, v ktorej sú narušené rodinné vzťahy, prítomné sú časté hádky.

Zo správy Zariadenia pre seniorov a Domova sociálnych služieb XXXXX vyplýva, že poškodená XXXXX je v tomto zariadení umiestnená od 03.08.2018.

XXXXX potrebuje z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu pomoc inej osoby nepretržite počas celého dňa. Starostlivosť o XXXXX je komplikovaná a náročná, zamestnankyne zariadenia s ňou nemajú dobré skúsenosti, nakoľko ani najlepšia a najdôslednejšia starostlivosť nie je pre ňu dostatočne dobrá, je veľmi negativistická, neochotná spolupráci, krivo obviňuje zamestnankyne a nič jej nevyhovuje, je chronická sťažovateľka, ktorá sa sťažuje na všetko, je provokatívna, dokáže rozrušiť aj opatrovateľky zariadenia, ktoré majú dlhoročné skúsenosti.

Z oznámenia *Domova sociálnych služieb XXXXX* vyplýva, že poškodený XXXXX je v zariadení umiestnený od 22.08.2018.

xxx

Obvinený XXXXX doposiaľ nebol potrestaný za spáchanie trestného činu. Poškodená XXXXX a poškodený XXXXX celkovo oznamovali správanie svojho syna policajným orgánom dvadsaťpäťkrát, z čoho bol XXXXX doposiaľ šesťkrát postihnutý za spáchanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) Zákona o priestupkoch, a to

- dňa 15.12.2017 pokarhaním, nakoľko v nezistený deň v septembri alebo októbri 2017 v mieste trvalého pobytu vulgárne nadával svojej matke XXXXX;
- dňa 02.03.2018 pokutou 15,- €, nakoľko dňa 16.01.2018 v mieste trvalého pobytu vulgárne nadával svojmu otcovi XXXXX;
- dňa 16.02.2018 pokutou 10,- €, nakoľko dňa 02.02.2018 v mieste trvalého pobytu vulgárne nadával svojej matke XXXXX;
- dňa 02.03.2018 pokutou 10,- €, nakoľko dňa 25.01.2018 v mieste trvalého pobytu vulgárne nadával svojej matke XXXXX;
- dňa 05.03.2018 pokutou 20,- €, nakoľko dňa 03.02.2018 v mieste trvalého pobytu vulgárne nadával svojej matke XXXXX a otcovi XXXXX;
- dňa 25.04.2018 pokutou 10,- €, nakoľko dňa 12.04.2018 v mieste trvalého pobytu vulgárne nadával svojej matke XXXXX a otcovi XXXXX.

Vo zvyšných prípadoch poškodení oznamovali, že XXXXX

- dňa 18.10.2017 pri rozprávaní opl'ul matku XXXXX (vec odložená);
- dňa 09.11.2017 chytil za košeľu otca XXXXX (vec odložená);
- dňa 14.11.2017 vulgárne nadával matke XXXXX (vec odložená);
- dňa 21.02.2018 vulgárne nadával matke XXXXX (vec odložená);
- dňa 28.02.2018 počas hádky s otcom XXXXX fíkal sliny na matku XXXXX (vec odložená);
- dňa 31.03.2018 udrel päťou do tváre otca XXXXX (vec zastavená);
- dňa 30.05.2018 a dňa 01.06.2018 vulgárne nadával matke XXXXX (vec odložená);
- dňa 01.06.2018 vulgárne nadával matke XXXXX (vec odložená);
- dňa 09.06.2018 udrel do nosa otca XXXXX;
- dňa 15.06.2018 vulgárne nadával matke XXXXX a táto musela posledné dva dni jesť len rožky a syn ju prebaľuje surovým spôsobom;
- dňa 16.06.2018 vulgárne nadával otcovi XXXXX;
- dňa 19.06.2018 vulgárne nadával otcovi XXXXX;
- dňa 21.06.2018 sa od rána hádal kvôli starostlivosti o matku s otcom XXXXX,

- ktorého udrel vedrom po tvári, čo si nevyžiadalo lekárske vyšetrenie;
- dňa 27.06.2018 vulgárne nadával matke XXXXX;
  - dňa 04.07.2018 vulgárne nadával matke XXXXX;
  - dňa 07.07.2018 vulgárne nadával matke XXXXX;
  - dňa 15.07.2018 sa navzájom pobil s otcom XXXXX;
  - dňa 17.07.2018 vulgárne nadával otcovi XXXXX;
  - dňa 20.07.2018 vulgárne nadával otcovi XXXXX.

xxx

Podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona sa dopustí páchatel', ktorý blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie, bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, bezdôvodným odopieraním stravy, odдыхu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania a čin spácha závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas).

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. e) Zákona o priestupkoch sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu dopustí ten, kto inému ublíži na cti tým, že ho urazí alebo vydá na posmech, úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrážaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním a uvedeného konania sa dopustí na blízkej osobe alebo osobe, ktorá mu bola zverená do starostlivosti alebo výchovy.

xxx

V priebehu prípravného konania bol zistený skutkový stav, ktorý neodôvodňuje postavenie obvineného XXXXX pred súd. Z vykonaných výsluchov, zabezpečených znaleckých posudkov a priestupkových spisov je zrejmé, že obvinený XXXXX svojim konaním nenaplnil zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, prípadne iného trestného činu.

Ustanovením § 208 Trestného zákona sa poskytuje ochrana pred domácim násilím, bez rozdielu či ide o muža, ženu alebo dieťa. Páchatel'om tohto trestného činu je spravidla ten, komu je k blízkej alebo zverenej osobe uložená povinnosť sa o túto osobu starať alebo ju vychovávať. Táto povinnosť môže vyplývať priamo zo

zákona, súdneho rozhodnutia alebo aj zo zmluvy, ktorá môže byť aj ústna. Musí ísť o takú formu týrania, ktoré spôsobuje fyzické alebo psychické utrpenie. Týranie spočíva v surovosti a táto surovosť má často krát aj prvky určitej trvalosti. Dlhšie trvanie môže byť v niektorých prípadoch nahradené intenzitou. Týraním blízkej a zverenej osoby sa v zmysle § 208 Trestného zákona rozumie také zlé nakladanie so zverenou alebo blízkou osobou, ktorá sa vyznačuje hrubším stupňom necitlivosti a bezohľadnosti s určitým trvaním. Nevyžaduje sa, aby u blízkej alebo zverenej osoby vznikli následky na zdraví, ale musí ísť o také konanie, ktoré týraná osoba pre jeho hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie.

Objektom tohto trestného činu je teda ochrana určitej kategórie osôb pred domácim násilím. Objektívna stránka spočíva v konaní páchatela, ktorý týra blízku osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedenou v tomto zákonnom ustanovení. O týranie ide vtedy, ak páchatel nepriaznivo pôsobí na telesný alebo psychický stav blízkej alebo zverenej osoby. Týranie táto osoba musí pociťovať a považovať za ťažké príkorie. Na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu sa vyžaduje opakované konanie páchatela. Subjektom tohto trestného činu môže byť len osoba, ktorá má týranú osobu vo svojej starostlivosti alebo výchove, alebo komu je táto osoba blízkou osobou. Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Vo vzťahu k trestnému činu, za ktorý je XXXXX trestne stíhaný, obvinený nenaplnil ani objektívnu, ani subjektívnu stránku skutkovej podstaty. XXXXX svojim konaním nespôsobil fyzické alebo psychické utrpenie poškodeným XXXXX a XXXXX, čo je jednoznačne preukázané vykonaným znaleckým dokazovaním a ich výsluchmi vykonanými v priebehu prípravného konania. Rovnako vykonaným dokazovaním bol vylúčený úmysel XXXXX spáchať akýkoľvek trestný čin.

Matke XXXXX XXXXX v rámci hádok spravidla vyvolaných neustálou nespokojnosťou XXXXX so starostivosťou o ňu, síce nadával prevažne do kuriév a píč, nikdy ju však fyzicky nenapadol, stravu alebo vodu jej neodopieral, nespôsoboval jej bolesti pri prebaľovaní alebo umývaní, ale naopak, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že o túto sa riadne staral, varil a krmil ju, prebaľoval a umýval, rodinný dom upratoval a v tomto vetral. Uvedené je podporené výsluchmi samotného obvineného, poškodenej, rodinných príslušníkov, svedkov, ako aj správy z ÚPSVaRu.

XXXXX oznamovanej skutočnosti, že sa XXXXX vyhrážal XXXXX, že túto nafotí a fotky zverejní na internete, prokurátor neuveril. Uvedené poprela samotná poškodená XXXXX, ako aj obvinený XXXXX, ktorý k predmetnému tvrdeniu uviedol, že toto XXXXX videl v televízii a celé si to vymyslel. Je potrebné zdôrazniť, že XXXXX nemá mobilný telefón a ani prístup na internet, preto pripustiac možnosť, že by sa uvedeným spôsobom XXXXX XXXXX vyhrážal, nebol by schopný uvedenú vyhrážku splniť.

Takéto konanie obvineného XXXXX, keď mal bez ďalšieho vulgárne nadávať matke XXXXX, hoc aj po dlhšiu dobu, nenapĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty žiadneho trestného činu, ale mohlo by byť konaním, ktoré napĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1

písm. a), písm. d), písm. e) Zákona o priestupkoch.

Pokiaľ sa jedná o konanie obvineného XXXXX vo vzťahu k otcovi XXXXX, považujem za preukázané, že medzi nimi dochádzalo k vzájomným verbálnym a fyzickým útokom. Pri týchto došlo k vzniku poranení u poškodeného XXXXX, a to tržnej rane pod okom, vybitiu dvoch zubov a modrinám. Uvedené poranenia si však nevyžiadali lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, preto sa v uvedenom prípade nejedná o ublíženie na zdraví tak, ako ho vymedzuje Trestný zákon v § 123. Aj napriek skúmaniu naplnenia zákonných znakov aj iného, ako stíhaného trestného činu, a to predovšetkým trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, vzhľadom k vyššie uvedenému k naplneniu minimálne jeho objektívnej stránky, ktorou je ublíženie na zdraví chránenej osobe, nedošlo. Aj v tomto prípade sa javí, že konanie XXXXX mohlo naplniť skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. e) Zákona o priestupkoch.

Nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že konaním obvineného XXXXX nebol spáchaný trestný čin, avšak jeho konanie mohlo naplniť zákonné znaky skutkovej podstaty priestupku, o čom je príslušný rozhodnúť okresný úrad, odbor všeobecnej vnútornej správy, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok a je možné ju podať prostredníctvom Okresnej prokuratúry Lučenec do troch pracovných dní od doručenia uznesenia. (§ 185 ods. 2 Trestného poriadku, § 214 ods. 4 Trestného poriadku)

JUDr. Peter Trajlínek
prokurátor